

ADVIES

Aan het College van Gedeputeerde Staten
van Noord-Brabant
T.a.v. de heer drs. W. Wagenmans
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

ONS KENMERK	BIJLAGE(N)	ONDERWERP	DATUM
Id/avdw/br.013.022	-	Instelling fondsen 2 ^e tranche Investeringsagenda Staten- voorstel 42/13A(eindoordeel)	27 mei 2013

Geacht college,

Op uw verzoek geven wij hierbij ons eindoordeel over de ter besluitvorming in de Staten voorliggende voorstellen inzake de instelling van een viertal fondsen in het kader van de 2^e tranche Investeringsagenda Essent-gelden. Dit in vervolg op ons eerder, oktober 2012, uitgebrachte advies over uw voornemen tot de instelling van de fondsen.

In oktober 2012 hebben wij al uitgebreid inhoudelijk gereageerd, waarbij met name aandacht is gevraagd voor aspecten als focus, revolverendheid, governance en publieke verantwoording i.c. de rol van Provinciale Staten. Vervolgens zijn er afgelopen maanden tussen provincie en SER contacten geweest over de technische uitwerking, bijvoorbeeld over het Innovatiefonds (via onze commissie Economie & Innovatie) en is er in het kader van de Taskforce Economie & Natuur wisselwerking geweest over de inrichting van het Groenontwikkelfonds. Het is goed te kunnen constateren dat onze inbreng is terug te zien in de thans ter vaststelling aan de Staten aangeboden stukken.

Brabantse groeiagenda

Deze fondsen vormen een essentieel onderdeel van de Brabantse groeiagenda, die ver buiten onze provincie waardering krijgt. Zo gaf landelijk SER-voorzitter Wiebe Draijer onlangs tijdens een werkbezoek aan zeer onder de indruk te zijn van de Brabantse aanpak. Hij meende dat de Brabantse groeiagenda, die zo gekenmerkt wordt door de aanpak via de Triple Helix, als voorbeeld dient voor een op groei en investeringen gerichte landelijke strategie, die de komende jaren zo nodig is om sterker uit de crisis te komen.

Het gaat dus bij deze fondsen nadrukkelijk om een langere termijnagenda, zoals ook doorklinkt in de Statenvoorstellen. Gewaakt moet worden voor 'scoringsdrift' op korte termijn. Ook is het zeer ongewenst als de spelregels tussentijds, al na enkele jaren, zouden worden gewijzigd vanuit politieke opportuniteit. Dat is namelijk funest voor de participatie van private investeerders. Als Brabantse SER willen we dus nogmaals het belang van koersvastheid en het langjarig vasthouden aan de spelregels onderstrepen. Wij vinden dat essentieel voor zowel het beheer van de fondsen (RvC BOM) als de periodieke beoordeling door Provinciale Staten.

Revolverendheid

Er moet verstandig worden omgegaan met het begrip revolverendheid. Goed uitgangspunt is dat het provinciaal kapitaal nominaal in stand moet blijven. Maar daarbij moet wel, naast het strikt financiële rendement, ook oog zijn voor het te realiseren maatschappelijk rendement. Wij hebben daar eerder aandacht voor gevraagd. De robuustheid van de fondsen biedt onzes inziens ook voldoende ruimte voor het spelen van het ‘maatschappelijke spel’ en de bijbehorende risicocompensatie. Dit soort zaken moet vooraf, bij het instellen van de investeringscommissies en het vaststellen van de prestatie-indicatoren, helder aan de orde komen. Ook periodieke reflectie hierop is van belang.

Prestatie-indicatoren

Mede op ons aandringen zijn er per fonds concrete prestatie-indicatoren opgesteld voor de te realiseren financiële en maatschappelijke doelen en resultaten (Kern Prestatie Indicatoren, KPI's). Deze zijn opgenomen in de businessplannen en in de notitie ‘Monitoring, verantwoording en rapportage fondsen’. Wij vinden dit een wezenlijk en essentieel onderdeel van de voorstellen.

Met uitzondering van het Groenontwikkelfonds wordt het beheer van de fondsen als een concrete opdracht weggezet bij de BOM Holding. Wij zijn van oordeel dat de BOM daar voldoende voor wordt geëquipeerd. De provincie blijft voluit in beeld, maar dat stelt wel hoge eisen aan de monitoring. Met name vinden wij het van belang dat de huidige opzet voorziet in een juiste wijze van publieke verantwoording. Vooralsnog hebben wij de indruk dat dit systeem Provinciale Staten voldoende in staat stelt om haar rol adequaat te kunnen uitvoeren, dat wil zeggen sturing op doelen en resultaten. Men hoeft zich niet te belasten met het beheer en uitvoering van de fondsen, daar ligt een belangrijke verantwoordelijkheid voor de RvC van de BOM. Dit gremium dient zorg te dragen voor adequate controle en rapportage over de gang van zaken bij de fondsen, waarbij – conform de gang van zaken bij beursgenoteerde bedrijven – bijzondere eisen worden gesteld aan de transparantie.

Innovatiefonds

- Dit fonds is van grote waarde voor het stimuleren van het ecosysteem (samenwerking tussen de ‘vier O’s’) en open innovatie in Brabant
- In vergelijking met eerdere voorstellen (oktober) is dit fonds – naast de insteek op innovatieve topclusters – wat sterker gericht op bijdragen van innovatief bedrijven aan het oplossen van maatschappelijke opgaven (energie, voeding, zorg economie, mobiliteit). Wel positief: geeft meer Brabants gezicht aan het topclusterbeleid.
- In SER bestaat nog enige aarzeling over het instellen van subfondsen (compartimentering) omdat dat ten koste kan gaan van de slagkracht. Anderzijds is compartimentering wel van belang om meer private gelden aan te trekken, dus hier vooralsnog voordeel van de twijfel.
- Ook bestaat in de SER nog aarzeling over de hoogte van ondergrens (thans Euro 250.000). Vraag is of daarmee de heel kleine bedrijven voldoende aan bod komen en/of dat dit kan voorzien in de ‘proof-of-concept’ fase. Wij begrijpen dat hiervoor inmiddels voldoende mogelijkheden zijn geschapen in de combinatie tussen innovatiefonds en ontwikkelfonds. Het blijft echter een serieus aandachtspunt voor periodieke evaluaties (evt. bijsturing!).

Energiefonds

- Ontwikkeltant is belangrijk, komen tot goede businessplannen, meer ruimte aan de voorkant voor koppeling met partijen als woningbouwcorporaties. Dat biedt tevens mogelijkheden om investeringen naar voren te halen en bouwsector te stimuleren!
- Lokale energie initiatieven hebben prominentere plek gekregen en dat is een goede zaak
- Met dit fonds waar mogelijk ook inzetten op partnership bij de uitwerking van het landelijk Energieakkoord, om Brabant daarin een prominente plaats te geven

Breedbandfonds

- De focus ligt op het buitengebied en de zgn. witte bedrijventerreinen
- Dit fonds tevens presenteren als instrument voor het stimuleren van de professionalisering in de Brabantse dienstensector
- Is er in dat verband ook ruimte voor andersoortige interventies, bijvoorbeeld met betrekking tot een prioritaire maatschappelijke opgave als de herinrichting van de detailhandelsstructuur (in combinatie met supersnel breedband)?

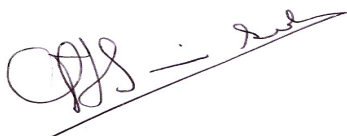
Groenontwikkelfonds

- Hiervoor wordt een aparte BV ingesteld, het is dus het enige fonds dat niet bij BOM wordt ondergebracht. Gezien de materie en de directe betrokkenheid van de Manifestpartners, die voor ca. € 130 mln. gaan bijdragen, is dat te billijken.
- Wel zou als uitgangspunt kunnen dienen dat de mogelijkheid van revolvering waar mogelijk wordt benut. Het ware dus goed om aan dit fonds min of meer vergelijkbare prestatie-indicatoren te binden, bijvoorbeeld terzake bezitsvorming of marktwaarde. Het zou goed zijn om duidelijk te maken waar men over pakweg vijf jaar wil staan.

Conclusie

SER Brabant is positief over de thans voorliggende voorstellen. Deze structuurversterkende fondsen zullen naar ons oordeel van doorslaggevende betekenis zijn voor de Brabantse groei- en investeringsagenda. De publieke verantwoording, en met name de sturing door Provinciale Staten, kan naar ons oordeel naar behoren plaatsvinden. Ook aan onze andere vragen en kanttekeningen is op bevredigende wijze tegemoet gekomen, waarvoor wij onze waardering uitspreken. Graag willen wij GS en de Staten complimenteren met deze baanbrekende aanpak. In het bijzonder ook onze complimenten voor de leesbaarheid van de stukken, over juridisch en financieel ingewikkelde materie wordt op buitengewoon heldere wijze gerapporteerd!

Met vriendelijke groet.

Gerrit Jan Swinkels,
voorzitter

Leo Dubbeldam,
secretaris